

Městský úřad Poděbrady

Odbor správních činností

Památková péče

Tel: 325 600 240, fax: 325 614 486, e-mail: sc@mesto-podebrady.cz

ZE DNE: 24. 1. 2018
NAŠE ZN.: 0006257/SC/2018/EMa
Č.j.: 0006995/SC/2018/EMa
VYŘIZUJE: Eva Markusova DiS.
TEL.: 325 600 401
FAX:
E-MAIL: markusova@mesto-podebrady.cz

Univerzita Karlova v Praze
Ovocný Trh č. p. 560/5
110 00 Praha 1 – Staré Město

Doručovací adresa:
Univerzita Karlova v Praze
Vratislavova 10
128 00 Praha 2

DATUM: 29. 1. 2018

ZÁVAZNÉ STANOVISKO

Městský úřad Poděbrady, odbor správních činností, jako místně, věcně a funkčně příslušný orgán státní památkové péče ve smyslu § 29 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 20/1987 Sb.“), na základě žádosti o vydání závazného stanoviska § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči, kterou podal dne 24. 1. 2018 žadatel:

Univerzita Karlova v Praze, IČ: 00216208, se sídlem: Ovocný Trh č. p. 560/5, 110 00 Praha 1 – Staré Město, doručovací adresa: Vratislavova 10, 128 00 Praha 2,

ve věci výměny oken v budově zámku č. p. 1 na II. nádvoří, na pozemku st. parc. č. 1/1, Jiřího náměstí, 290 01 Poděbrady v katastrálním území Poděbrady, která je nemovitou kulturní památkou – zámek, evidovanou v Ústředním seznamu kulturních památek ČR pod rejstříkovým číslem 35795/2-1924,

vydává jako dotčený orgán státní správy podle ustanovení § 149 odst. 1 a § 136 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů a § 14 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., po písemném vyjádření NPÚ (Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště středních Čech v Praze, Sabinova č. p. 373/5, 130 11 Praha 3) ze dne 25. 1. 2018 pod č. j.: NPU-321/7020/2018, doručeného dne 29. 1. 2018, toto

závazné stanovisko:

Výměna oken v budově zámku č. p. 1 na II. nádvoří, na pozemku st. parc. č. 1/1, Jiřího náměstí, 290 01 Poděbrady I v katastrálním území Poděbrady, která je nemovitou kulturní památkou zámek, rejstříkové číslo 35795/2-1924, na základě podmínek uvedených v předložené žádosti

je přípustná,

při splnění následujících podmínek, stanovených v souladu s ustanovením § 9 odst. 4 vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon č. 20/1987 Sb., ve znění pozdějších předpisů:

- 1) Okenní výplně budou zhotoveny z masivního dřeva.
- 2) Profilace rámu, poutce, klapačky a příčlí budou konzultovány v předstihu na vzorcích dřevěných špalíček a finální profilace bude odsouhlasena s pracovníky památkové péče NPÚ – ÚOP SČ Praha a MěÚ Poděbrady, památkové péče.
- 3) Okapnička bude dřevěná.
- 4) Závěsy, kliky, způsob uzavírání oken budou v předstihu odsouhlaseny pracovníky památkové péče NPÚ – ÚOP SČ Praha a Městského úřadu Poděbrady, památkové péče.

- 5) Vzorem pro zhotovení replik bude snímek z roku 1966, pohled na zámek ze západu. Dobová fotografie bude přílohou tohoto závazného stanoviska.
- 6) Dle uvedených podmínek č. 1-5 bude vyhotoven dílenský výkres, na jehož základě bude zhotoveno vzorové okno a odsouhlaseno pracovníky památkové péče NPÚ – ÚOP SČ Praha a MěÚ Poděbrady, památkové péče.
- 7) Barevnost okenních výplní bude odsouhlasena na předem zhotoveném vzorovém okně pracovníky památkové péče NPÚ – ÚOP SČ Praha a MěÚ Poděbrady, památkové péče.
- 8) Okenní rámy budou maximálně zapracovány do ostění, aby byla dodržena současná světlost.
- 9) Po provedení osazení nových okenních výplní bude fasáda zapravena do původního stavu.
- 10) Stávající venkovní parapety budou zachovány.

Odůvodnění:

Předmětný objekt je evidovanou kulturní památkou v Ústředním seznamu kulturních památek ČR pod rejstříkovým číslem 18559/2-3158 a nachází na území městské památkové zóny Poděbrady, chráněné státem ve smyslu zákona č. 20/1987 Sb., prohlášené Ministerstvem kultury ČR vyhláškou č. 476/1992 Sb. ze dne 10. 9. 1992, o prohlášení historických jader vybraných měst za památkové zóny, ve znění pozdějších předpisů a evidované v Ústředním seznamu kulturních památek ČR pod rejstříkovým číslem 2125. Proto je nutné ve smyslu zákona č. 20/1987 Sb., si k jakýmkoliv stavebním úpravám či změnám předem vyžádat závazné stanovisko příslušného orgánu státní památkové péče. Tato vyhláška má zabezpečit ochranu a péči o památkovou hodnotu zóny, tvořenou mimo jiné historickými vazbami nemovitostí a prostorů a vnějším i vnitřním obrazem sídla. Smyslem městské památkové zóny je tedy ochrana sídla jako celku i ochrana jednotlivých staveb a prostorů po stránce architektonické v jejich autentické podobě a vzhledu. Sledovaný objekt je součástí historického jádra města, na jeho vzhledu se tak podílí.

O vydání závazného stanoviska požádal vlastník nemovitosti.

Správní orgán státní památkové péče uvádí, že předmětem žádosti je výměna oken v budově zámku za okna nová dřevěná, a to s izolačním dvojsklem. Nová okna budou opticky svým členěním shodná se stávajícími okny. Dále vlastník ve svém vyjádření uvádí, že stávající dřevěná, zdvojená (šroubovaná) okna jsou stářím a povětrnostními vlivy natolik poškozená, že neplní svou funkci.

Jedná se o příklad hradu, který byl přestavěn na zámek, ale jehož stavební podstata je v tělese zámku dosud zachována. Původní královský hrad založil někdy rokem 1268 Přemysl Otakar II. Hrad měl jádro lichoběžníkového půdorysu přibližně v místech dnešního zámku. Oproti současnému stavu však bylo přístupné z protější strany, od východu. Z hradu je zachována především spodní část válcové věže, která původně volně stála uvnitř hradu při jeho severozápadním nároží. V severním a jižním křídle zámku se pak nacházejí pozůstatky někdejších paláců. Nejranější etapu výstavby dokládají nálezy raně gotického pohledového cihlového zdiva se spárováním, typického pro středověkou stavební produkci polabského regionu ovlivněnou blízkým Slezskem. Předpokládá se, že na východní i západní straně uzavíraly jádro hradu pouze hradební zdi. Ze stavební činnosti 14. století zřejmě pochází věž v nároží severního předhradí, jež se pak po založení dnešního náměstí druhotně stala vstupní branou zámku. Podstatné úpravy zámku proběhly v období pozdní gotiky a zejména renesance, kdy jej přestavovali císařové Ferdinand I. a později Rudolf II., pod vedením architektů Giovanniho Batisty a posléze Ulrika Aostalliů. Především bylo zcela změněno komunikační schéma zámku, který je od této doby přístupný od severozápadu z náměstí, vytyčeného zřejmě za Jiřího z Poděbrad. Výsledkem renesanční úpravy byl třípatrový zámek se sgrafitovou úpravou fasád a s renesančním štítem na severní straně. Podstatné úpravy se dočkalo též severní předhradí s renesančním portálem bývalé vstupní věže, s pozůstatky po padacím mostu. Zámek byl poničen během třicetileté války, ale následné úpravy měly pouze omezený rozsah. Během 18. století zde proběhlo několik spíše utilitárních barokních přestaveb. Barokní je i dnešní krov zámku. V současné době sídlí v zámku školicí středisko, pro něž byl objekt novodobě adaptován. Zámecký areál dnes sestává z objektů západního, jižního a severního křídla a starobylé hradní věže s charakteristickou barokní helmicí, situovaných kolem centrálního nádvoří (II. nádvoří), které je průjezdem spojeno s I. nádvořím. První zámecké nádvoří je lemováno předhradím, kudy se vychází hlavní branou do Jiřího náměstí. Na východní straně přiléhá k zámku zámecká zahrada.

Městský úřad Poděbrady, odbor správních činností si k žádosti vlastníků vyžádal ve smyslu ustanovení § 14 odst. 6 zákona č. 20/1987 Sb., vyjádření NPÚ ÚOP SČ Praha (Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště středních Čech v Praze), jakožto odborné organizace státní památkové péče. Odborná organizace nevznesla proti realizaci záměru námítky, stanovila však upřesňující podmínky a doporučení k výše uvedenému záměru. Odborná organizace uvedla, že na základě studia stavebního vývoje zámku a dle studia historických

fotografií z první a druhé poloviny 20. století, by jistě ideálním stavem byl návrat k dvojitým dovnitř a ven otevíravým oknům, jež by navodil prvek subtility u této stavby mající jinak výrazný pevnostní charakter. Opětovné osazení vnějších oken do líce by však bylo náročným úkolem, protože stávající okna ve špaletě, v přízemí s předsazenou mříží, se na objektu tradují kontinuálně minimálně šedesát let, líc okenních otvorů je dnes čistě lemován barokní formou šambrán, odkazující na historický stav před masívním osazováním oken v líci v období klasicismu. Z těchto důvodů lze jako řešení akceptovat stávající stav, tedy jednoduché okno za špaletou, v současné formě s izolačním dvojsklem, jenž vyhoví stávajícím požadavkům na dnešní klimatický komfort, které nicméně po stránce vzhledové v podstatě naváže na stávající stav. Ve vyšších patrech vnější strany západního a jižního křídla zámku je možné připustit okapnice kovové barevně shodné s barevným odstínem okna, vzhledem k trvalému vystavení této strany horším povětrnostním podmínkám. Výroba nových výplní je z hlediska funkčnosti akutní, zároveň je ale třeba zajistit bezpečnostní normy, a požadavky památkové péče.

Podmínky v tomto rozhodnutí byly stanoveny zejména proto, že předložená žádost od vlastníka památky nebyla dostatečně konkrétní. Správní orgán převzal a zapracoval v plném rozsahu podmínky odborné organizace NPÚ – ÚOP SČ Praha.

Předložený záměr správní orgán považuje z hlediska památkové péče za akceptovatelný, při dodržení výše uvedených podmínek k realizaci, které byly stanoveny z těchto důvodů v souladu s podmínkami odborné organizace NPÚ – ÚOP SČ Praha:

Ad 1 - 4) Správní orgán souhlasí s postupem stanovených prací odborné organizace podle, kterých budou zhotoveny nové výplně na objektu. Před výrobou nových oken je nezbytné zaměřit všechny okenní otvory, je nutné, aby rozměry jednotlivých nových okenních výplní přesně odpovídaly rozměrům ostění příslušných otvorů. Bylo by naprosto nesprávné přizpůsobovat ostění otvorů novým výrobkům jednotné velikosti. Prověření podoby okna na prototypu je důležitou součástí k dosažení zdárného výsledku tohoto úkolu.

Ad 5 - 6) Fotografie z let 1966 bude sloužit jako jeden podkladů pro výkresovou dokumentaci a následně pro výrobu jednoho vzorového okna. Vzorek bude odsouhlasen pracovníky památkové péče, aby byla možná kontrola, že nově vyrobené dveře budou opravdu kopiemi těch stávajících.

Ad 7) Správní orgán souhlasí s odsouhlasením finální barevnosti oken. Finální úpravu oken za pomoci nátěru tj. barevnost je třeba, aby pracovníci památkové péče odsouhlasili před jeho samotným provedením. Odsouhlasení barevnosti je běžnou praxí památkové péče, aby byl zajištěn vhodný výběr vrchní úpravy a nedošlo k vizuálnímu narušení kontinuity objektu.

Ad 8 – 10) Správní orgán souhlasí s postupem stanovených zednických prací při osazování nových oken. Je zcela adekvátní, aby zvolený postup prací byl, co nejšetrnější k dané památce. Samozřejmě se předpokládá, že veškeré prováděné práce budou provedeny kvalitním řemeslným způsobem a firmou, která má zkušenosti s památkovými objekty.

Jedná se o pozoruhodnou budovu, která je výsledkem složitého stavebního vývoje. Stavba se vyznačuje vysokou mírou autenticity spočívající v uplatněném dispozičním, hmotovém a materiálovém řešení i jednotlivých detailech. Objekt spoluvytváří charakter a je součástí památkově hodnotného architektonického souboru Jiřího náměstí, zahrnutého do městské památkové zóny Poděbrady. Navržené zásahy a technologické postupy včetně použitých materiálů je třeba přizpůsobit charakteru objektu tak, aby byla zachována podstata, výraz i estetická hodnota tohoto architektonického díla.

Toto závazné stanovisko je podkladem pro stavební řízení ve smyslu zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).

Veškeré změny a další doplňky oproti předloženému záměru je nutno předem odsouhlasit s orgány státní památkové péče ve smyslu zákona č. 20/1987 Sb. V případě změny záměru je nutno vyžádat si nové závazné stanovisko z hlediska státní památkové péče.

Městský úřad Poděbrady, odbor správních činností, vycházel při svém rozhodování ze všech dostupných podkladů a zjištění a řídil se platnými právními předpisy a nařízeními.

Závazné stanovisko bylo vydáno od zahájení řízení do 30 dnů.

Poučení:

Toto závazné stanovisko nenahrazuje rozhodnutí příslušného stavebního úřadu. Pro stavební úřad je závazné, **není však samostatným rozhodnutím ve správním řízení a není proti němu možno podat odvolání.** Odvolání je možno uplatnit v řízení u příslušného stavebního úřadu.

Eva Markusová DiS.,
referent odboru správních činností,
památková péče

Městský úřad Poděbrady
Odbor správních činností
6

Příloha:

Kopie dobové fotografie z roku 1966

Obdrží:

1. Univerzita Karlova v Praze, Ovocný Trh č. p. 560/5, Staré Město, 110 00 Praha 1
2. Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště středních Čech v Praze, IDDS: 2cy8h6t
3. Městský úřad Poděbrady, Odbor výstavby a územního plánování, Jiřího náměstí č. p. 20, 290 31 Poděbrady 1

